

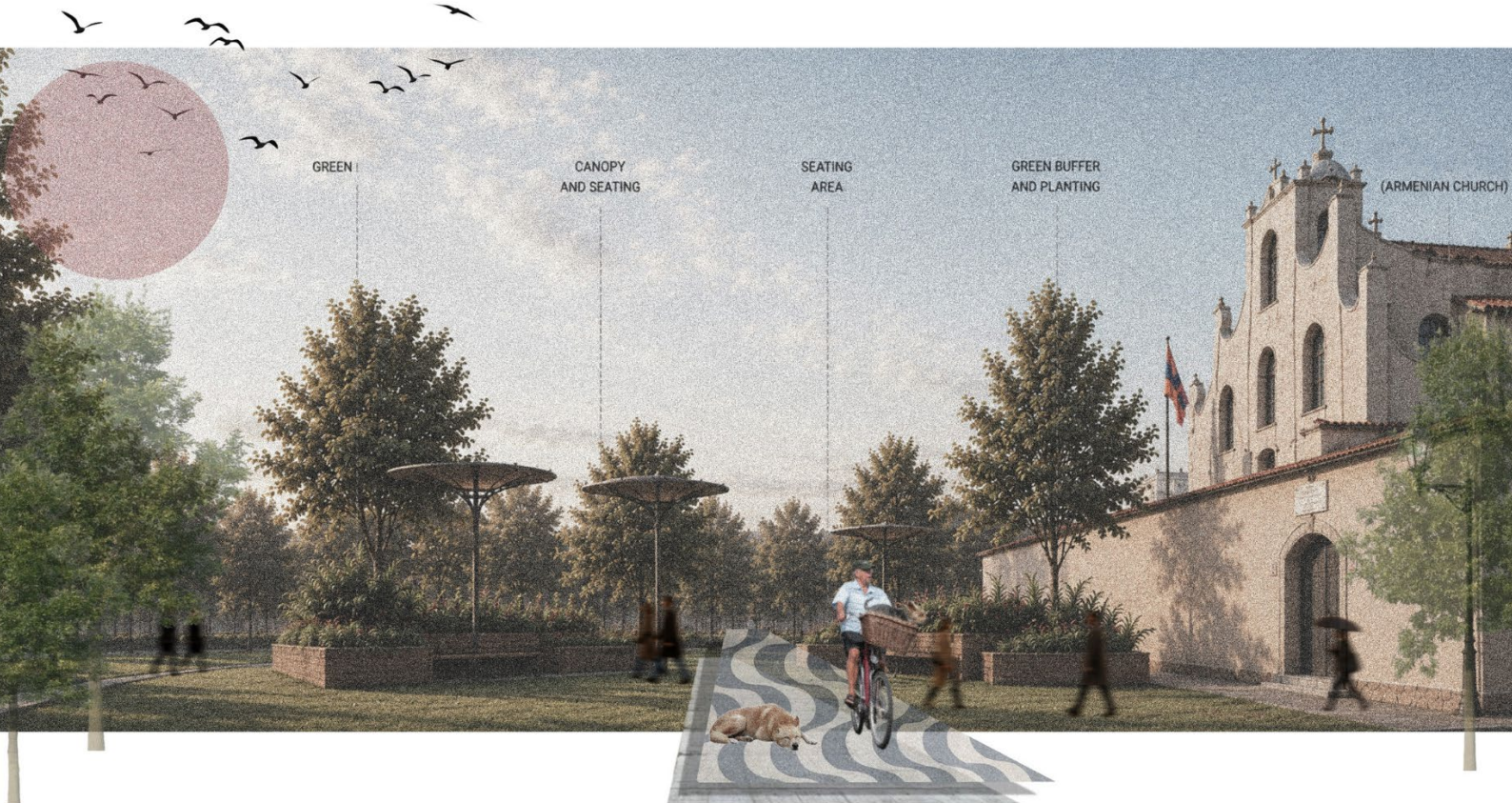
Yenikapı: Yayalar için Hareketlilik ve Erişilebilirlik

Yenikapı: Mobility and Accessibility for Pedestrians

Beste Bozkurt, Batuhan Şen, Tala Alshobaki, Zeynep Apaydın

*Stüdyo Yürütücüleri / Studio Instructors: Ecem Ergin, Funda Tan Bayram, Hande Cığerci,
İrfan Emre Kovankaya, Süleyman Can Çinkılıç
Stüdyo Asistanı / Studio Assistant: Sevgi Aleyna Kurt*

AURA - İPA YAZ AKADEMİSİ 2026

Giriş

Yenikapı, İstanbul'un tarihsel katmanlarını, ulaşım ağlarını ve gündelik kent yaşamını bir araya getiren önemli odaklardan biridir. Marmaray, metro ve deniz ulaşımının kesişiminde yer almasının yanı sıra arkeolojik mirası, kıyı kullanımları ve çevresindeki mahalle dokusuyla çok katmanlı bir kentsel karaktere sahiptir. Ancak bu çeşitlilik, farklı işlevler ve kullanıcı grupları arasında sürekliliği zayıf, parçalanmış ve çoğunlukla yalnızca geçiş odaklı bir mekânsal deneyim oluşturmaktadır.

Mevcut durumda yaya dolaşımındaki kopukluklar, erişilebilirlik sorunları, güvenlik ve konfor eksiklikleri ile kamusal alanların birbirinden bağımsız çalışması, Yenikapı'nın potansiyelini sınırlandırmaktadır. Günlük yolcular, mahalle sakinleri ve ziyaretçiler aynı mekânı paylaşmalarına rağmen farklı ihtiyaçlara cevap verebilen bütüncül bir kamusal sistemle karşılaşamamaktadır. Bunun yanında, alanın önemli değerlerinden biri olan arkeolojik miras da kent yaşamıyla yeterince bütünleşmemektedir.

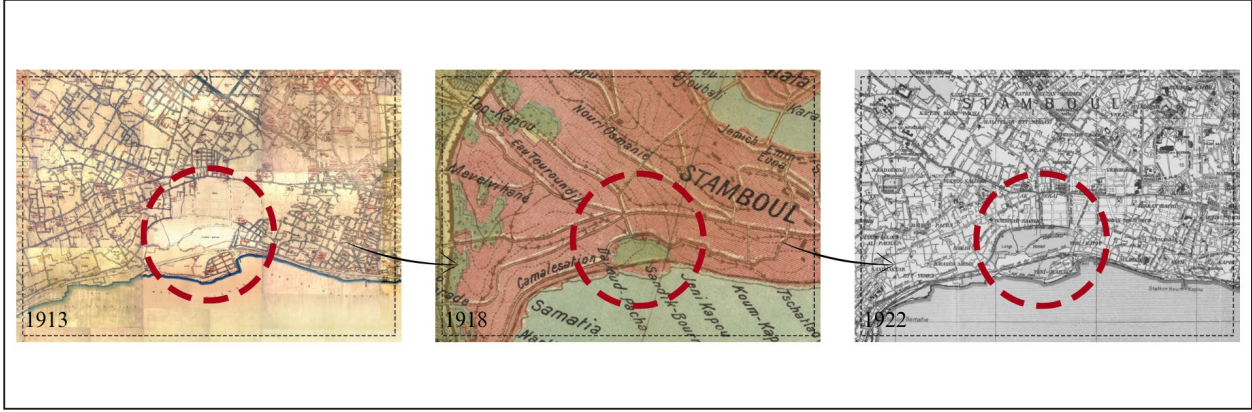
Bu çalışma, Yenikapı'yı yalnızca bir ulaşım transfer merkezi olarak değil farklı kullanıcıların karşılaştığı, vakit geçirdiği ve kentle ilişki kurduğu çok katmanlı bir kamusal alan olarak ele almaktadır. Alan; erişilebilirlik, yaya hareketleri, kullanıcı profilleri, kamusal kullanım, yeşil altyapı ve tarihsel katmanlar üzerinden analiz edilmiş; elde edilen bulgular doğrultusunda parçalanmış kamusal alanları yeniden ilişkilendirerek yaya önceliğini güçlendiren ve arkeolojik mirası gündelik yaşamın bir parçası hâline getiren bütüncül bir tasarım yaklaşımı geliştirilmiştir.

Introduction

Yenikapı is one of Istanbul's key urban nodes, bringing together the city's historical layers, transportation networks, and everyday urban life. Located at the intersection of the Marmaray, metro, and maritime transportation systems, it possesses a multi layered urban character shaped by its archaeological heritage, waterfront, and surrounding neighborhood fabric. However, this diversity has resulted in a fragmented spatial experience with weak continuity between different functions and user groups, where the area is predominantly perceived as a place of transit.

At present, discontinuities in pedestrian circulation, accessibility challenges, deficiencies in safety and comfort, and the disconnected nature of public spaces limit Yenikapı's urban potential. Although daily commuters, local residents, and visitors share the same environment, they encounter a public realm that is unable to respond to their diverse needs in an integrated manner. Furthermore, the area's significant archaeological heritage remains insufficiently integrated into everyday urban life.

This study approaches Yenikapı not merely as a transportation hub, but as a multi-layered public space where people move, interact, spend time, and engage with the city. The site has been analyzed through the lenses of accessibility, pedestrian movement, user profiles, public space, green infrastructure, and historical layers. Based on these findings, a comprehensive design approach has been developed to reconnect fragmented public spaces, strengthen pedestrian priority, and integrate the archaeological heritage into everyday urban life.

Tarihsel Süreçte Yenikapi Historical Development of Yenikapi

Yenikapi, yaklaşık 8.500 yıllık geçmişiyle İstanbul'un en eski yerleşim alanlarından biridir. Neolitik Dönem'e uzanan yerleşim izleri, bölgenin tarih boyunca önemli bir yaşam alanı olduğunu göstermektedir. Bizans döneminde Theodosius Limanı'nın inşa edilmesiyle kentin en önemli ticaret ve deniz ulaşımı merkezlerinden biri hâline gelen Yenikapi, Osmanlı döneminde kıyı çizgisinin değişmesiyle farklı işlevler kazanmıştır. Cumhuriyet döneminde gelişen ulaşım altyapısı ve Marmaray projesi kapsamında gerçekleştirilen arkeolojik kazılar, bölgenin hem tarihsel mirasını görünür kılmış hem de günümüzde İstanbul'un en önemli ulaşım ve aktarma merkezlerinden biri olarak yeniden şekillenmesini sağlamıştır.

With a history spanning approximately 8,500 years, Yenikapi is one of Istanbul's oldest settlements. Archaeological findings dating back to the Neolithic period reveal the area's long-standing significance as a place of human habitation. During the Byzantine era, the construction of the Port of Theodosius transformed Yenikapi into one of the city's most important centers for trade and maritime transportation. In the Ottoman period, changes to the coastline altered the area's function and urban character. In recent decades, archaeological excavations carried out during the Marmaray project have brought Yenikapi's rich historical heritage to light, while its integration of metro, Marmaray, and maritime transportation has redefined it as one of Istanbul's most significant transportation and transfer hubs.

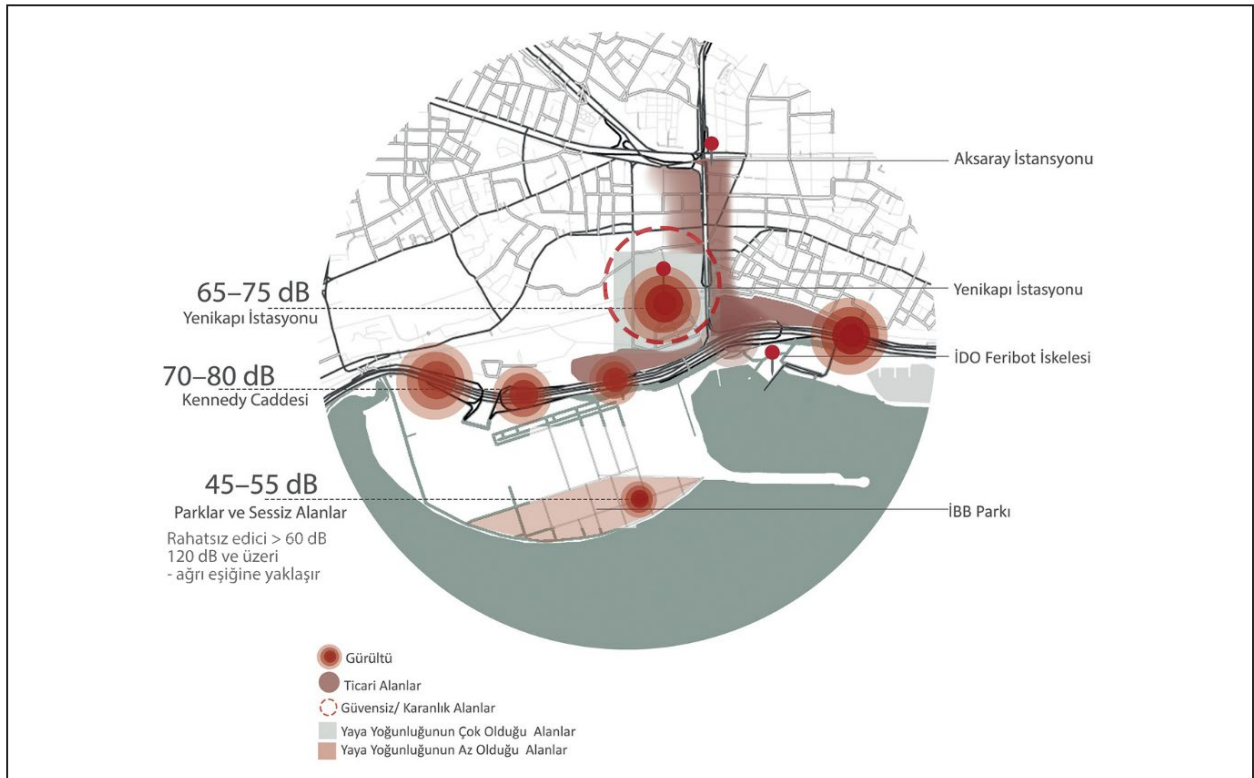
Ulaşım Mod Analizi
Transportation Mode Analysis

Yenikapı, İstanbul'un en önemli ulaşım düğümlerinden biri olarak metro, Marmaray ve deniz ulaşımını aynı noktada buluşturan stratejik bir aktarma merkezidir. Farklı ulaşım modlarının bir arada bulunması alanın erişilebilirliğini ve kent içindeki bağlantı potansiyelini artırırken, bu sistemler arasındaki mekânsal kopukluklar, yönlendirme eksiklikleri ve yaya dolaşımındaki süreksizlikler kullanıcı deneyimini olumsuz etkilemektedir. Bu kapsamda ulaşım modlarının dağılımı, odak noktaları, erişim bağlantıları ve birbirleriyle kurdukları ilişkiler analiz edilerek alanın mevcut hareket ağı değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda farklı ulaşım sistemlerini bütünleştiren, yaya önceliğini güçlendiren, kamusal alan sürekliliğini destekleyen ve kullanıcıların alan içerisindeki mekânsal deneyimini iyileştirmeyi hedefleyen tasarım kararlarına zemin hazırlanmıştır.

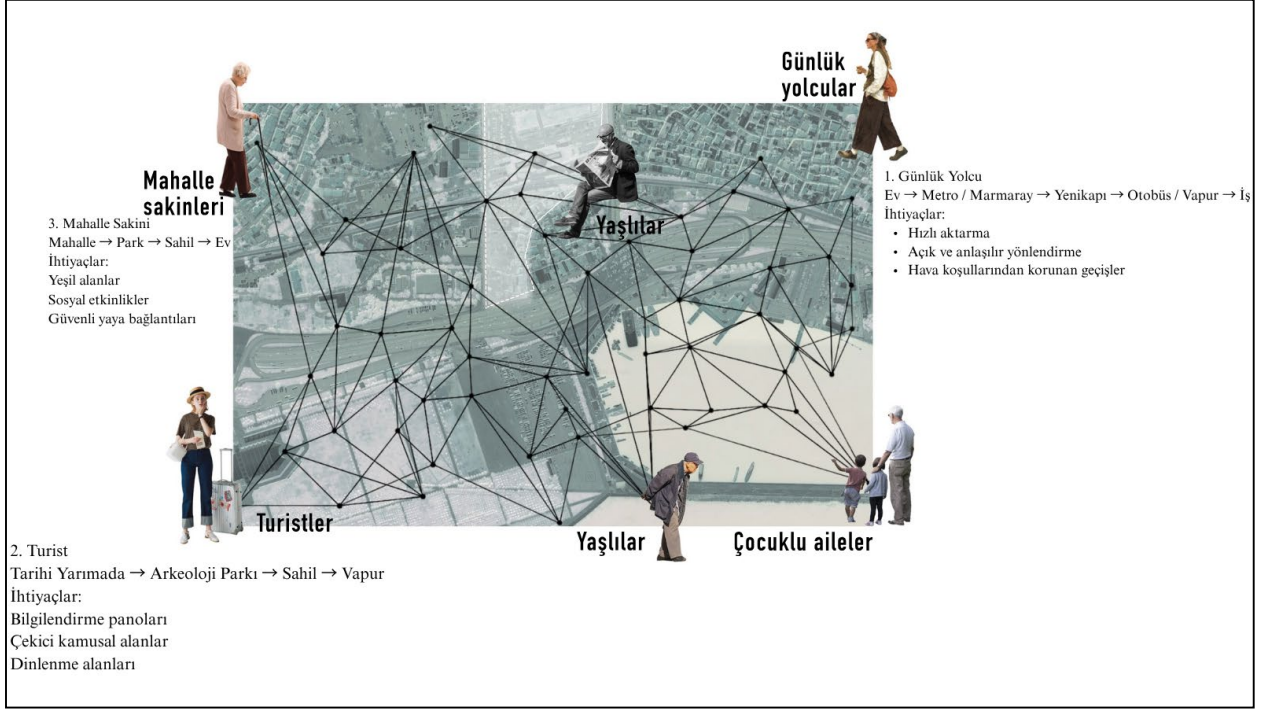
Yenikapı is one of Istanbul's major transportation hubs, serving as a strategic interchange where the metro, Marmaray, and maritime transportation systems converge. While the co-existence of multiple transportation modes enhances the area's accessibility and connectivity within the city, spatial disconnections between these systems, inadequate wayfinding, and discontinuities in pedestrian circulation negatively affect the overall user experience. In this context, the distribution of transportation modes, key nodes, access connections, and their spatial relationships were analyzed to evaluate the existing mobility network. The findings formed the basis for design decisions aimed at integrating different transportation systems, strengthening pedestrian priority, supporting the continuity of public spaces, and improving users' overall spatial experience within the site.

Yürüme Süresi Analizi
Walking Time Analysis

Desibel Analizi
Noise Level Analysis

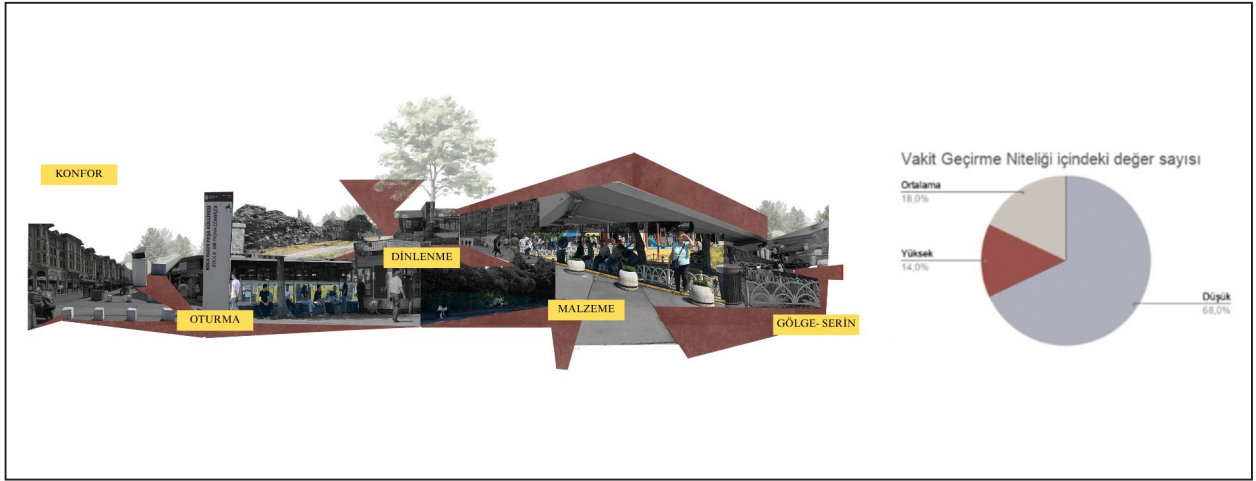

Kullanıcı Analizi

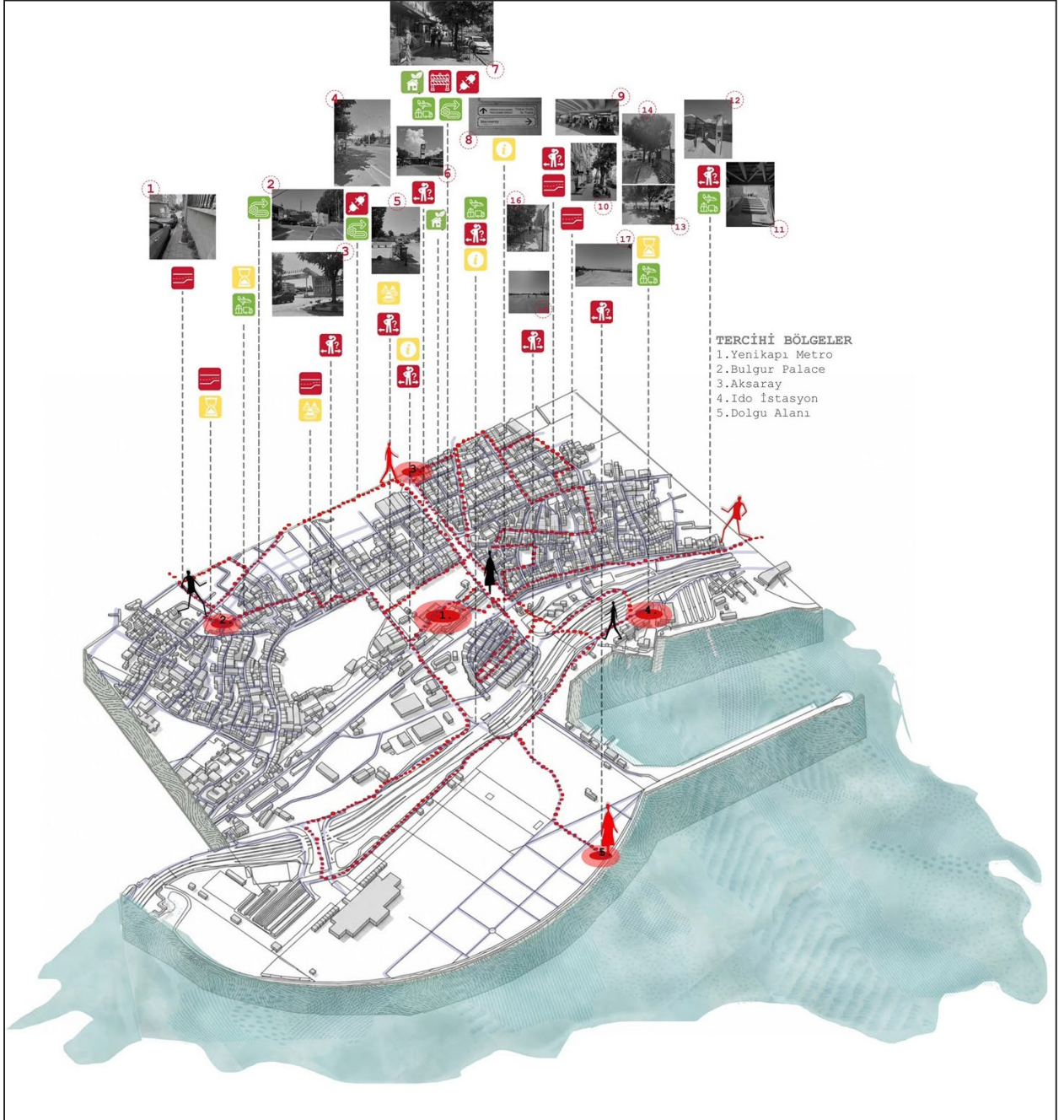
User Profile Analysis

Araştırma kapsamında Yenikapı'nın mevcut mekânsal yapısı; hareketlilik, erişilebilirlik, kullanıcı davranışları, mekânsal koşullar ve güvenlik başlıkları altında değerlendirilmiştir. Saha gözlemleri, kullanıcı profilleri, SWOT analizi ve ikonografik bulgular birlikte incelendiğinde alanın güçlü ulaşım bağlantılarına sahip olmasına rağmen yaya deneyimi açısından önemli sorunlar barındırdığı görülmektedir. Yetersiz yönlendirme, kopuk yaya rotaları, fiziksel engeller, bekleme ve dinlenme alanlarının eksikliği, güvenlik problemleri ve kıyı ile kent arasındaki zayıf ilişki kullanıcı deneyimini olumsuz etkilemektedir. Buna karşın çok modlu ulaşım sistemi, tarihi miras ve kamusal potansiyel alanın en önemli güçlü yönlerini oluşturmaktadır. Bu analizler doğrultusunda farklı kullanıcı gruplarının ihtiyaçlarını karşılayan, erişilebilirliği artıran, kamusal sürekliliği güçlendiren ve kıyıyı kent yaşamına yeniden entegre eden tasarım kararları geliştirilmiştir.

The research evaluates the existing spatial structure of Yenikapı through the themes of mobility, accessibility, user behavior, spatial conditions, and safety. By combining field observations, user profiles, SWOT analysis, and iconographic findings, it becomes evident that despite its strong multimodal transportation network, the area presents significant challenges in terms of pedestrian experience. Insufficient wayfinding, fragmented pedestrian routes, physical barriers, limited waiting and resting areas, safety concerns, and the weak connection between the waterfront and the urban fabric negatively affect the overall user experience. At the same time, Yenikapı's multimodal transport system, archaeological heritage, and public space potential represent its greatest strengths. These findings provide the basis for design strategies that enhance accessibility, strengthen public space continuity, respond to the needs of diverse user groups, and better integrate the waterfront into everyday urban life.

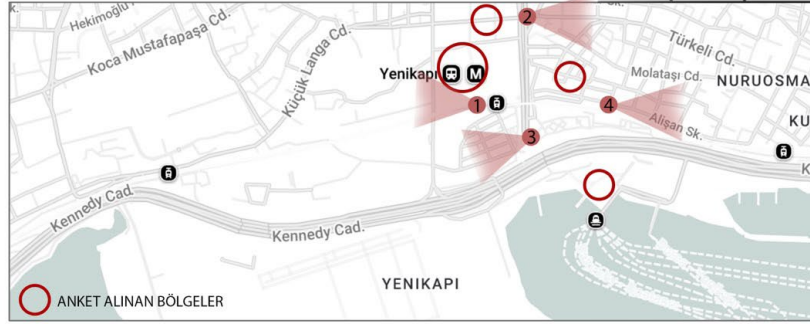

Mekânsal Gözlem Kolajları
Spatial Observation Collages

Tercih Edilen Bölgeler
Preferred Areas

TEMA - ANKET SONUCU

Anket Sonuçları Survey Results

Anket metodolojisi, kullanıcıların alanı nasıl deneyimlediğini sistematik olarak analiz etmek amacıyla oluşturulmuştur. Sorular; kullanıcı profili, fiziksel erişilebilirlik, güvenlik ve mekânsal süreklilik ile kamusal kullanım potansiyeli başlıkları altında kurgulanmıştır. Elde edilen veriler grafikler, ısı haritaları ve noktasal analizler aracılığıyla değerlendirilerek tasarım sürecine yön veren temel bulgulara dönüştürülmüştür.

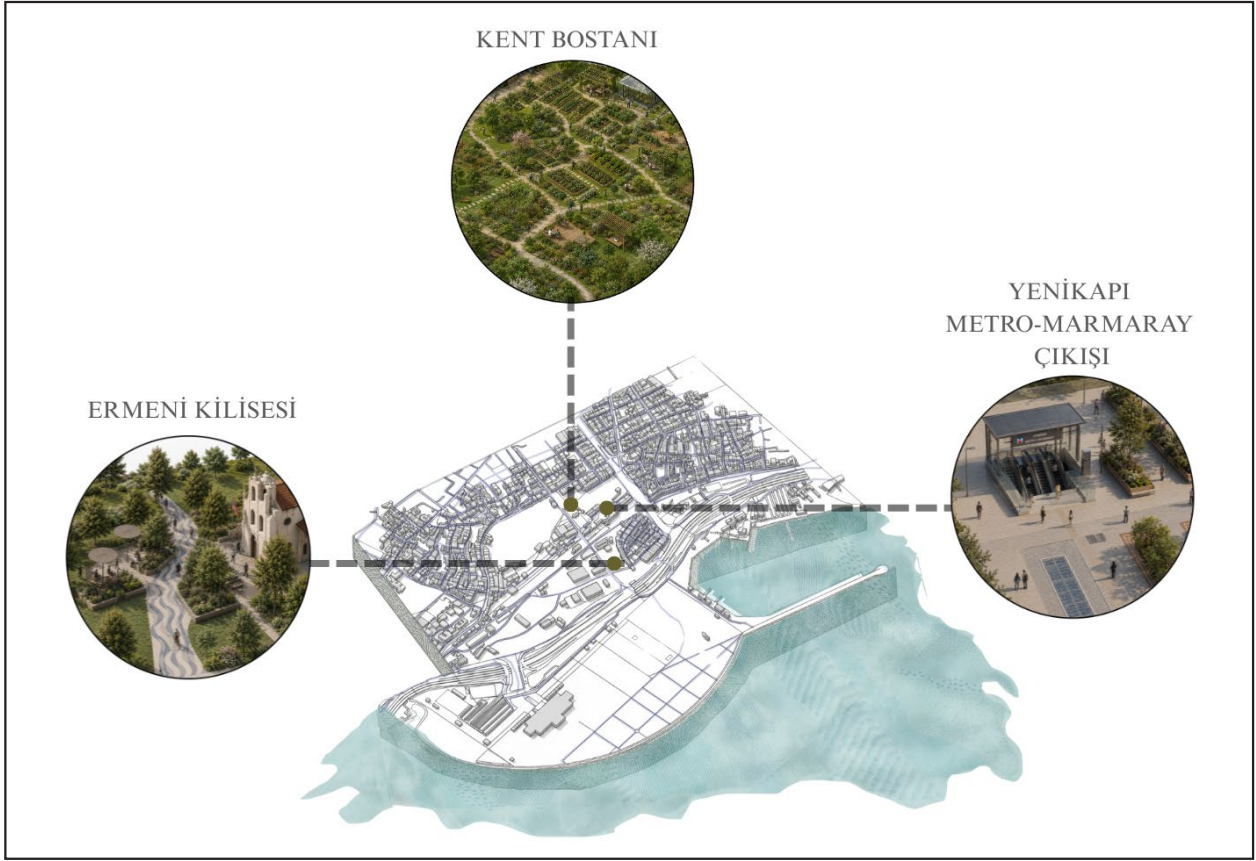
Bu çalışma kapsamında kullanıcılarla gerçekleştirilen anketler doğrultusunda Yenikapı ve çevresindeki farklı odak noktalarında yaşanan mekânsal sorunlar değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler; erişilebilirlik, güvenlik, yönlendirme, yaya dolaşımı ve kamusal alan kullanımı açısından kullanıcı deneyimini olumsuz etkileyen temel problemleri ortaya koymaktadır. Anket sonuçları, alandaki öncelikli müdahale bölgelerinin belirlenmesinde ve tasarım kararlarının kullanıcı ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirilmesinde önemli bir veri kaynağı olarak değerlendirilmiştir.

The survey methodology was developed to systematically evaluate how users experience the site. The questionnaire focuses on user profiles, physical accessibility, safety and spatial continuity, as well as the potential of public spaces. The collected data were analyzed through charts, heat maps, and point-based mapping, providing key findings that informed the design process.

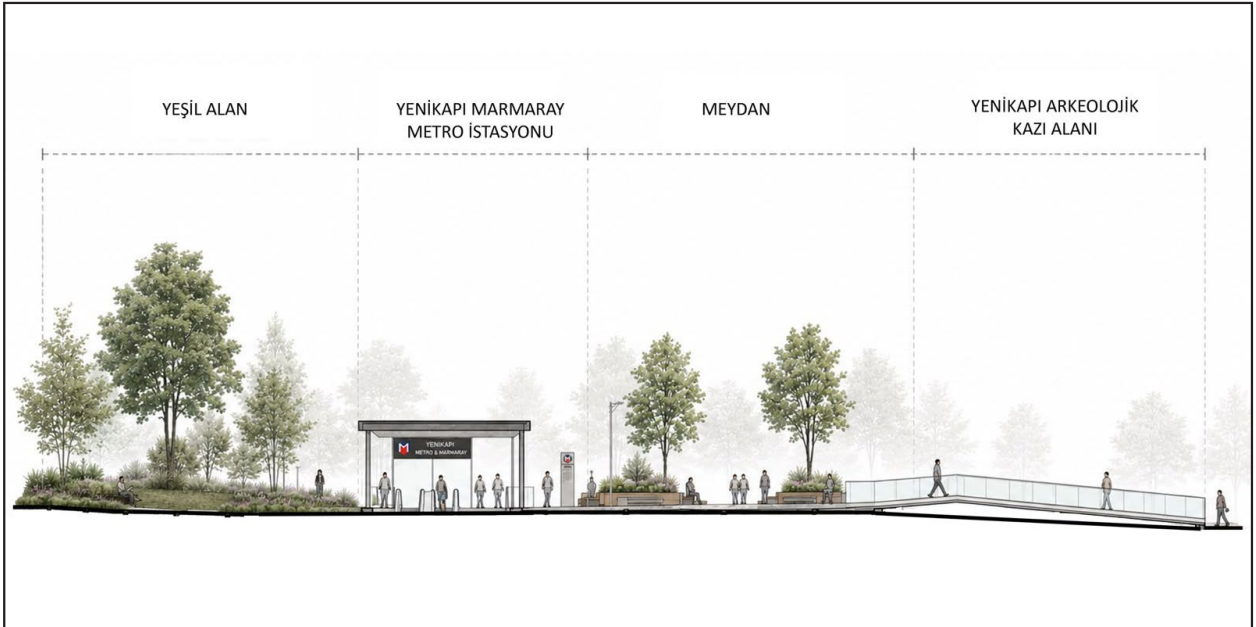
As part of this study, surveys were conducted with users to evaluate the spatial issues experienced at different focal points in and around Yenikapı. The findings reveal the main problems affecting user experience, particularly in terms of accessibility, safety, wayfinding, pedestrian circulation, and the use of public spaces. The survey results served as a valuable source of information in identifying priority intervention areas and guiding design decisions in line with users' needs and expectations.

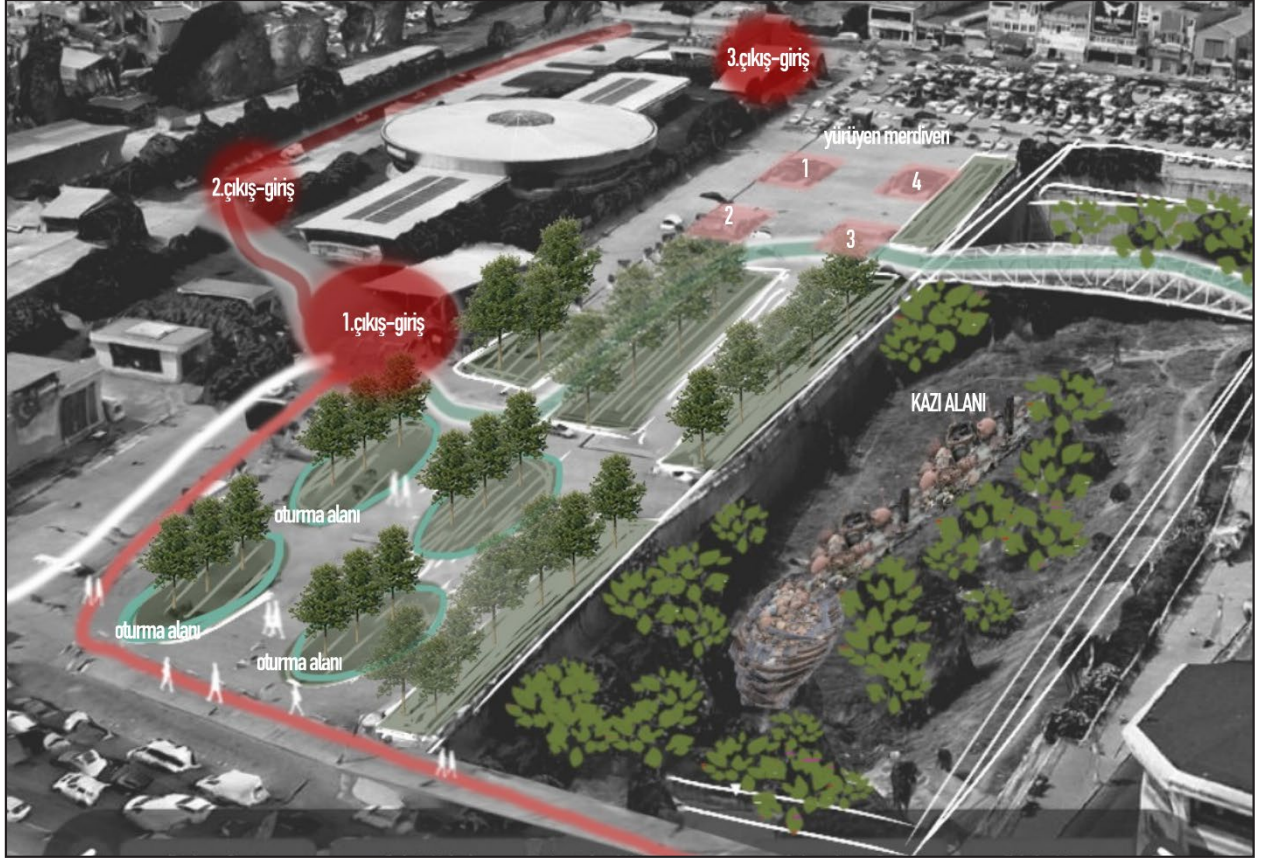
Önerilen Masterplan
Proposed Masterplan

Konsept Diyagramı
Concept Diagram

Önerilen Tasarım Kesiti
Proposed Design Section

Konsept Diyagramı
Concept Diagram

Önerilen Tasarım Kesiti
Proposed Design Section